

Kielirikasteinen opetus

18.1.2017

Marja-Leena Kivelä, Oulun yliopisto

Termejä

Kielisuihku

- kieleen tutustumista
- käsitys kielellisestä monimuotoisuudesta
- herättää mielenkiinto
- rajallinen aika

Kielikylpy

- varhainen täydellinen kielikylpy
- eri sovellutuksia

Kielirikasteinen opetus

Tavoitteita toiselle kotimaiselle ja vieraille kielille

tukimateriaalia:
edu.fi

Kielipedagogiikka:

- kokemusperusteinen
- merkityksellinen
- osallistava

OPS

- Opetuksessa voidaan perusopetuslain mukaan käyttää koulun varsinaisen opetuskielen lisäksi myös muuta kieltä, jos arvioidaan, että se ei vaaranna oppilaiden mahdollisuutta seurata opetusta.
- Opetus voidaan toteuttaa laajamittaisena kaksikielisenä opetuksena, joka voidaan jakaa kotimaisten kielten varhaiseen täydelliseen kielikylypyyn ja muuhun laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen. Sitä voidaan antaa myös suppeampana kaksikielisenä opetuksena, josta käytetään tässä nimitystä kielirikasteinen opetus.

OPS

tavoitteita

- Kaksikielisen opetuksen pitkántähtäimen tavoitteena on perustan luominen elinikäiselle kielten oppimiselle sekä kielten ja kulttuurien moninaisuuden arvostamiselle.
- Kaksikielisessä opetuksessa painottuu luonnollinen viestintä ja vuorovaikutus, toiminnallisuus ja oppilaiden aktiivinen kielenkäyttö.
- Oppilaan mahdollisuuksia käyttää kieltä oppiainekohtaisesti [...] tuetaan tietoisesti.
- [...] molempien kielten oppimista tuetaan yhteistyössä kotien ja huoltajien kanssa.

OPS

kielirikasteinen opetus

- **Kielirikasteisella opetuksella tarkoitetaan tässä opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Osuus lasketaan koko tuntimäärästä niillä vuosiluokilla, joilla kielirikasteista opetusta toteutetaan. Kielirikasteista opetusta voi olla jo esiopetuksessa, ja se voi kestää koko perusopetuksen ajan tai vain osan siitä.**
- **Kielirikasteinen opetus kannustaa ja aktivoi oppilaita kohdekielen käyttöön varsinaisten kielen tuntien lisäksi. Kielelliset tavoitteet suhteutetaan kielirikasteisen opetuksen määrään.**

OPS

Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

- Tavoitteena on ohjata oppilaita arvostamaan eri kieliä ja kulttuureja sekä edistää kaksi- ja monikielisyttä ja siten vahvistaa oppilaiden kielellistä tietoisuutta ja metalingvistisiä taitoja.
- monikielisiä opetustilanteita
- Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden ja heidän huoltajiensa ja yhteisönsä tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta, kielistä ja kulttuureista.

Paikallisesti päätettävää

- Opetussuunnitelman laadinnassa otetaan huomioon paikalliset, kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset ja ratkaistaan, miten opetus järjestetään. Opetussuunnitelman laadinnassa tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä kyseisten kieli- ja kulttuuriyhteisöjen kanssa.

Kieli- rikasteisuus

- kielitietoisuus
- positiivinen asenne
- toiminnallisuus
- kokemuksellisuus
- kohdekielen kulttuuri

citat

Ingenting är
så lätt
att det inte
kan bli svårt
om det görs
motvilligt.

Terentius

(185-159 f. Kr.)

Den lokala läroplanen i Uleåborg

- Eleven får ta del av den svenskspråkiga historien i Uleåborgstrakten: språk och kultur samt historiska händelser.
- Eleven får se hur svenska språket har påverkat dialekten i Uleåborg.
- Elevernas för- och efternamn samt namnens ursprung eller likheter med nordiska namn
- Namn på platser och gator i Uleåborg
- Svenskspråkiga släkters betydelse för Uleåborg
- Ord som liknar varandra: svenska/finska och Uleåborgsdialekten
- Orsaker till låneord från svenskan

Den lokala läroplanen i Uleåborg

- Elevernas erfarenheter av skillnader gällande svenskans ställning i Uleåborg och på andra orter i Finland. Vad beror skillnaderna på?
- På vilka sätt syns den finlandssvenska och svenska barnkulturen i elevernas barndomstid?
- Eleverna uppmuntras att se alla möjligheter att använda och lära sig språket även på fritiden samt att dela med sig av upplevelserna till klasskamrater och andra.

Svenskan i Uleåborg

- Projekt
- Läromaterial på nätet
- Historiska fakta om svenskan i Uleåborg
- Namn på platser
- För- och efternamn
- Likheter mellan svenskan och finskan
- Dialekter

Svenskan i Uleåborg

lööki
rupulaaki
visku
vattihuusi
raji
hantuuki
kreemi
leeta
stuuvinke
rööni
tuukata
ylisöoteska
rosisti
raatata
riivata

Svenskan i Uleåborg

Åke Mattas, Mattaskällaren, Svenska Privatskolan

Kielirikasteinen opetus

- Ala-aste
- Harjoittelujakso
- Yhteistyö ala-asteen opettajien kanssa (Topik)

Kul på svenska

- Tutkimustyö
- Musiikin ja draaman vaikutus vieraan kielen oppimiseen ja mielenkiintoon
- Barnens estrad, Svenska kulturfonden ja Oulun yliopisto
- Observointia

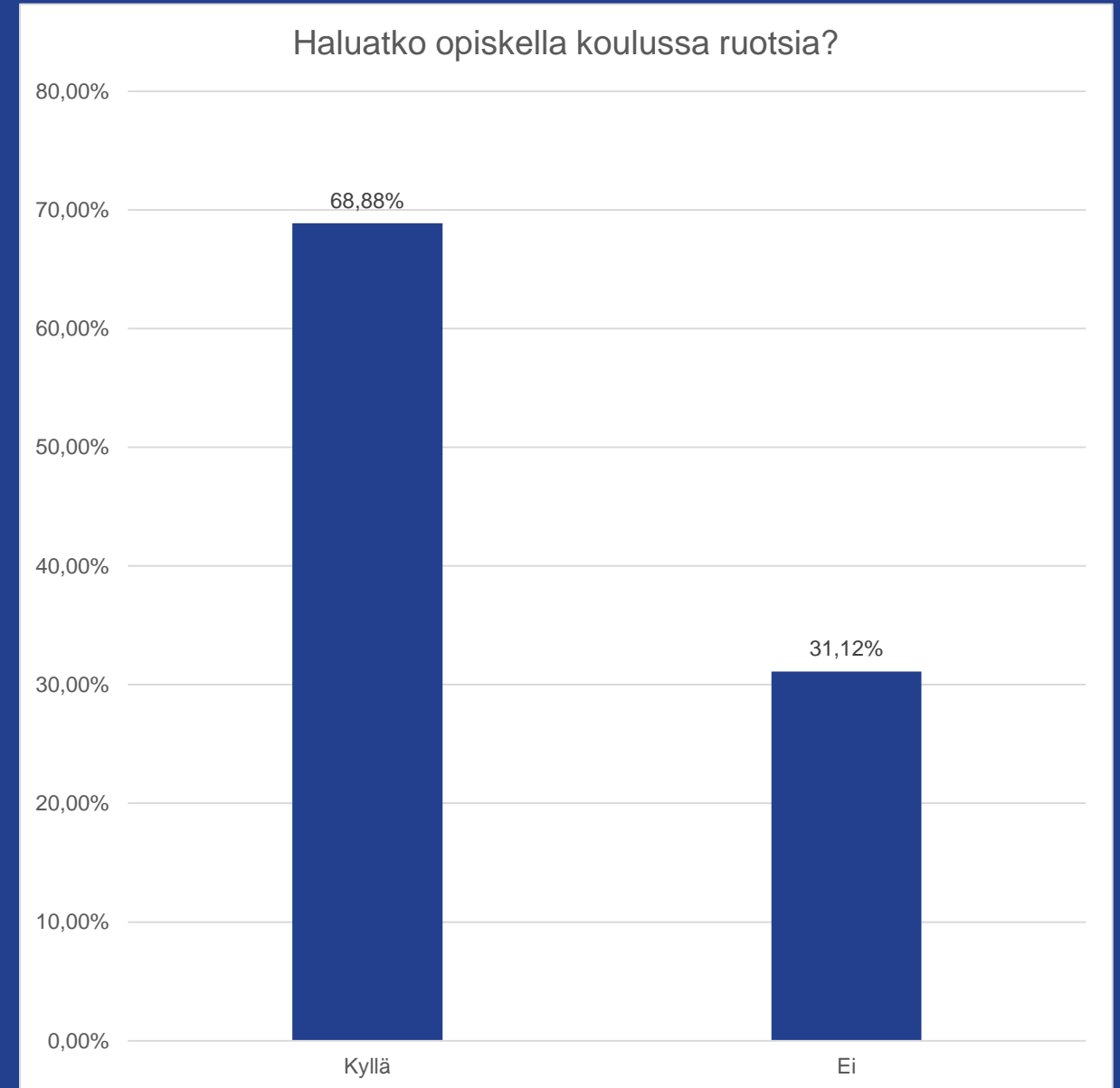
Kul på svenska

- Barnens Estrad
- Barnens inläring av svenska och (finlands)svensk kultur med hjälp av musik och drama
- Apan Anders laulaa kahdella kielellä – Apan Anders sjunger på två språk
- Anders & kompisen – musiikkia kahdella kielellä - musik på två språk
- Kuka pelastaisi Åke-lapsen? – Vem räddar barnet Åke?
- Pelon linnassa – I rädslans slott

Kul på svenska

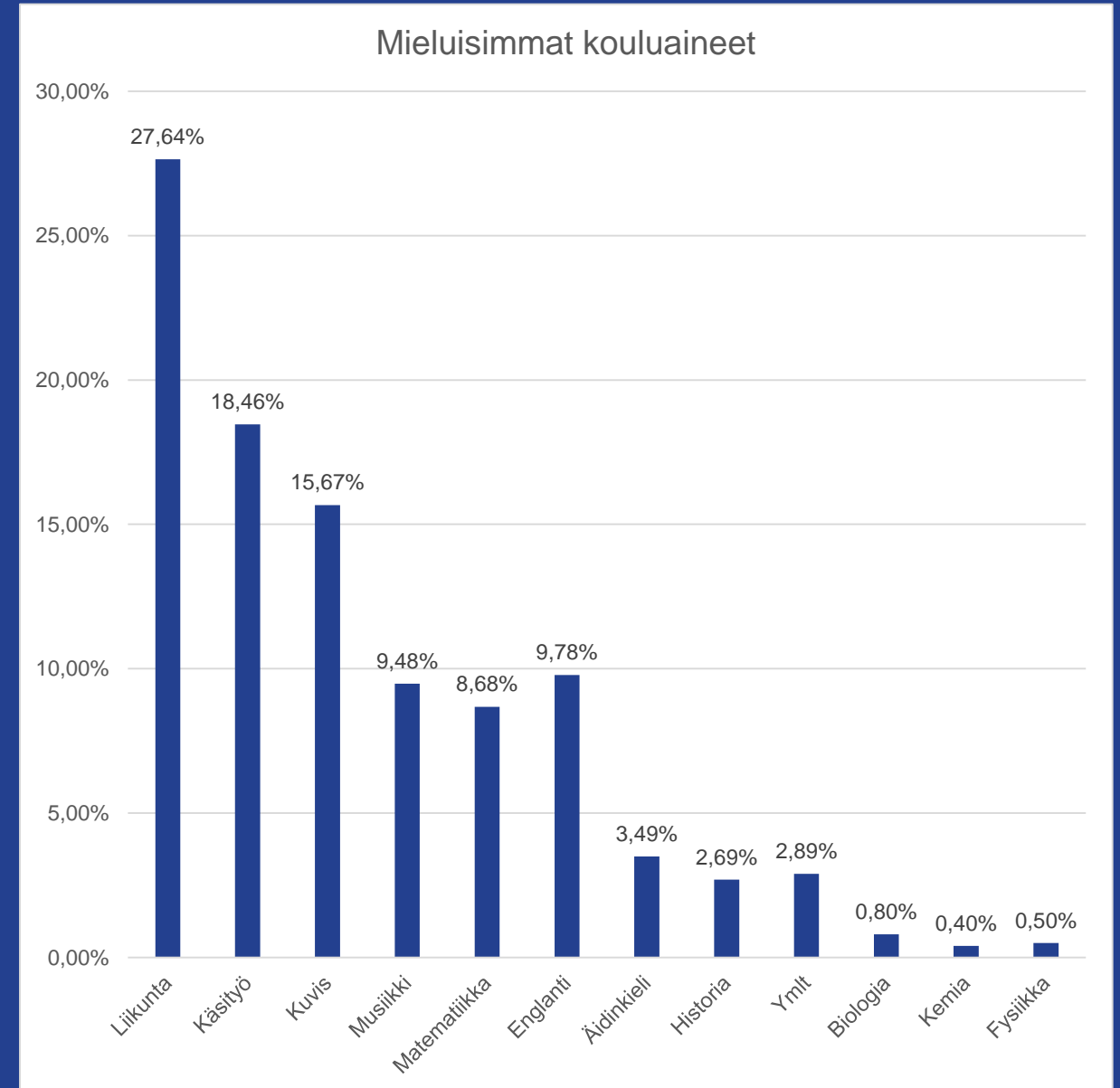
tuloksia
musiikkiryhmä 3.–6. lk

Kul på svenska

tuloksia
musiikkiryhmä 3–6 lk

Kul på svenska

Agenttitodistus
MITKÄTODISTUSAGENTTI Agentintyg
TÄN TÄRIÄCHEN I

Minä lupaan täten tehdä kaiken
voitavani auttaakseni niitä jotka
tarvitsevat apuani.

Jag lovar och svär att göra allt
för att hjälpa dem som
behöver min hjälp.

Nimi - Namn:
Marja-Leena

KUL PÅ SVENSKA | www.kul.fi

Sverige-dagarna i Kajana

mars 2016

Språkberikad sagostund för

förskolebarn

Språkberikade lektioner för årskurs

5 och 6

Drama- pedagogik

- Dramapedagog från Köpenhamn (Helena Berglund)
- Alternativ undervisningsmetod i språkundervisningen
- Studerande: klasslärar-, huvud- och biämnestuderande, klasslärare, ämneslärare

Svenska nu

- **Samarbete**
- **Två studerande i nordisk filologi**
- **Material på nätet**
- **Olika typer av övningar och lekar som relaterar till det aktuella temat**
- **Diskussionsförslag kring svensk och nordisk kultur**
- **Förslag på hur lärarna kan integrera svenskan i andra skolämnen**
- **<http://svenskanu.fi/>**

Svenska på förskole- och lågstadiet

- **Biämnesstudier för blivande förskollärare och klasslärare**
- **Behörighet att undervisa i svenska på lågstadiet**
- **Två års studier (60 sp)**

Grundstudier

25 studiepoäng

Kultur och samhälle

Svensk fonetik med uttal

Språkfärdighet 1

Grammatik

Orienterande praktik/svenska i förskolan
och lågstadiet

Ämnesstudier

35 studiepoäng

Grunderna i språkbad (samarbete med Vasa universitet)

Språkbad och tvåspråkig undervisning (samarbete med Helsingfors universitet)

Språktillägnande och flerspråkighet (samarbete med Helsingfors universitet)

Språkfärdighet 2

Översättning

Språkpedagogisk workshop

Undervisningspraktik på svenska

TIPS

Tack!